

Daniil Maksimovič Ratgauz

Ruský básník Daniil Maksimovič Ratgauz (25. 1. (greg. 6. 2.) 1868 - 6. 6. 1937) pocházel ze zámožné rodiny židovského bankéře. Po absolvování gymnázia vystudoval právnickou fakultu v Kyjevě a pracoval jako advokát.

Své básně, které publikoval už od 19 let, psal Ratgauz výhradně rusky. Počátkem srpna roku 1892 zaslal Ratgauz ukázky své tvorby hudebnímu skladateli Petru Iljiči Čajkovskému. Tomu se natolik zalíbily, že na Ratgauzovy básně složil šest romancí a až do své smrti v roce 1893 udržoval s mladým básníkem přátelskou korespondenci. Ratgauzovu poezii pak zhudebnilo mnoho dalších ruských skladatelů, například Sergej Rachmaninov, Anton Arenskij, Alexandr Grečaninov nebo César Kjui.

V Rusku vydal Ratgauz několik básnických sbírek, po bolševickém převratu však odešel i s rodinou do exilu: nejdříve do Berlína a následně roku 1924 do Prahy. Zde také vyšla v roce 1927 jeho poslední kniha, *Básně o životě a smrti*. V Praze se Ratgauz aktivně účastnil společenského života ruské emigrace a své básně předčítal mimo jiné na pravidelných setkáních ruských emigrantů ve vile Karla Kramáře. Byl také členem literárního spolku Daliborka či Svazu ruských spisovatelů a novinářů v Československé republice.

Po mrtvici v dubnu 1932 se zdravotní stav Ratgauze začal rapidně zhoršovat. Poslední roky svého života téměř nevycházel ze svého bytu v pražské Bubenči, kde 6. června 1937 ve věku 69 let také zemřel. Přes svůj židovský původ a luteránské vyznání byl Daniil Ratgauz na své přání pohřben 9. června 1937 nedaleko ruské kaple v pravoslavné části Olšanských hřbitovů.

Básníková dcera Tatjana Daniilovna Klimenko, roz. Ratgauzová (1909 Berlín –1993 Riga) byla známou básnířkou a herečkou.

Daniil Ratgauz: Praze

*Usoužení, položiví přišli jsme
k Tobě, pod tvůj pohostiný krov,
kamenná pohádka, kamenná vidino,
zahalená závojem Historie, světlá Praho!
S nesmírnými mukami velikého národa
v nemocné, znavené duši přišli jsme
k Tobě — uklidni naši duši,
zmírní šílenou trýzeň naši,
kamenná pohádka, kamenná vidino!..
V drápech sveřepého Dábla svíjí se
nyní krví zalitá ruská země.
Jsou vysíleny myslí, zraněny duše,
ztýrána těla příbuzného
tobě po krvi lidu, světlá Praho!*

Topičův sborník literární a umělecký, červen 1925. Ročník XII. Svazek 9. Praha: Topič, 1925. S. 409. Přeložil Antonín Kurz.

Zdroje v češtině:

Hašková Dana a další. Osobnosti emigrace z území Ruské říše v meziválečném Československu. Biografický slovník. Praha: Academia, 2023.